

Στα Καυσοκαλύβια , του αείμνηστου λογοτέχνη Αλέξανδρου Μωραϊτίδη

/ [Γενικά](#)

Επλησιάσαμεν τώρα προς τα Καυσοκαλύβια μίαν πολύ σεμνήν και αγιωτάτην Σκήτην, της οποίας διακρίνομεν ήδη τας καταλεύκους καλύβας της εις μίαν ξηροτάτην πλαγιάν απολήγουσαν εις την θάλασσαν..... Και ιδού συναντώμεν άλλαις ψαρόβαρκαις κοσμικών και μοναχών αλιέων, οπού επιτυχόντες τοιαύτην θαλασσογαλήνην εψαύρευον με τα ποικιλώνυμα της αλιείας όργανα. Κ' εβλέπομεν συχνά συχνά διάφορα είδη ιχθύων οι οποίοι σπαρράσοντες εξαγκιστρώνοντο, ή εξεμπλέκοντο από τα δίκτυα, και ερρίπτοντο πηδώντες εις την κοιλίαν της αλιάδος.

Αλλά πριν φθάσωμεν εις τα Καυσοκαλύβια συναντώμεν δυο ξερονήσους την μίαν μεγαλειτέραν της άλλης, τας οποίας εν ώρα τρικυμίας υπερπηδώντα αυτάς τα κύματα θραυόμενα επάνω των με αφρούς και συριγμούς εξαφανίζουσιν ολοτελώς. Αι νησίδες αύται απεσπάσθησαν από της βραχώδους ακτής κατά τα 1872 ότε συνέβησαν εδώ μεγάλοι σεισμοί καταστρεπτικοί, ιδίως εν Χίω. Ονομάζεται δε η μεγαλειτέρα Άγιος Χριστόφορος, εν η υπήρχε μικρά Σκήτη, της οποίας φαίνονται

τα ερείπια.

Και τώρα ευρισκόμεθα ακριβώς εις τα Καυσοκαλύβια μίαν από τις μαγευτικωτέρας Σκήτας του Άθωνος αποτελουμένην από τεσσαράκοντα ευρυχώρους και πολύ μεγαλοπρεπείς και επί τερπνών θέσεων καλύβας, έχουσαν δε ωραιότατον Κυριακόν τιμώμενον επ' ονόματι της Αγίας Τριάδος κτισθέν κατά τον 17^{ου} αιώνα και με ένα ευρυχωρότατον Νάρθηκα κτισθέντα κατά το 1804.

Κατά την μεγάλην Επανάστασιν του 1821 εντός του Ναού τούτου κατέφυγον χιλιάδες γυναικοπαίδων εκ της Χαλκιδικής. Προ του Κυριακού υπήρχε μια παμμεγίστη αγρία δρυς φυτευθείσα υπό του οσίου Ακακίου, ασκήσαντος ενταύθα και τελειωθέντος το 1730 μ.Χ. Αλλά το 1804 ευρύναντες οι ασκηταί τον Νάρθηκα, κατέχωσαν και κατεβόλιασαν το υπερήφανον δένδρον βαθιά εις την γην εις απόστασιν 10 μέτρων, οπόθεν οι κλώνοι του ριζωθέντος και αναβλαστήσαντος, υψήθησαν πάλιν εις μίαν σκιερωτάτην δρυν, σκιάζουσαν ολόκληρον το προαύλιον του Ναού.

Το κωδωνοστάσιον πυργοειδές και πάγκαλον εκ πελεκητών μαρμάρων, έμπροσθεν του Καθολικού, καθιστά γραφικώτατον στο σύνολον του όλου Ναού. Τούτο ανήγειρεν εκ βάθρων Ιωακείμ ο Γ' (ο Οικ. Πατριάρχης) συμπάθειαν ιδιαιτέραν τρέφων προς την ωραίαν αυτήν Σκήτην.

Αι καλύβαι της Σκήτεως είναι εγκατεσπαρμέναι εν μέσω των δυσπροσίτων βράχων ωςάν φωλεαί αετών, άνωθεν των οποίων υψούται ο ουρανοκατασκεύαστος Άθως με την υπερνεφή κορυφήν του. Το έδαφος κατ' ακολουθίαν της Σκήτεως είναι ξηρότατον και στείρον, αλλά δια της φιλοπονίας των ασκητών, και δια του αφθόνου ύδατος, όπερ θαυμαστώως δια της προσευχής του οσίου Ακακίου ανέβλυσε, κατέστη γονιμώτατον· και ούτω λαμπρώως πρασινοβολεί καθ' όλον σχεδόν το έτος. Κατέρχονται δε αι καλύβαι μέχρι της θαλάσσης, από της οποίας άφθονος άγρα προσκομίζεται από τους παρά την ακτήν ιδίως οικούντας ασκητάς, οσάκις επιτρέπει την αλιεία η ευδία, ήτις όμως σπανιώτατα επισκέπτεται τας συνήθως αγρίας αυτάς του Ακράθου παραλίας.

Η ωραία αυτή και μεγαλοπρεπής Σκήτη ονομάσθη Καυσοκαλύβια από του πρώτου ενταύθα ασκήσαντος οσίου Μαξίμου, ακμάσαντος κατά το 1320, όστις εσυνήθιζε να μεταλλάσει καλύβην καίων την παλαιάν και εγκαθιστάμενος εις νέαν, εξ ου και ονομάσθη Καυσοκαλύβη.

Ενταύθα ακμάζει η ζωγραφική και η ξυλογλυπτική, των πλείστων ασκητών καταγινομένων εις τας ωραίας αυτάς τέχνας. Η ζωγραφική μάλιστα τόσον ευδοκίμησιν έσχεν εν αυτή, ώστε απετελέσθη ενταύθα ίδια σχολή περιώνυμος και πολυθαύμαστος, η σχολή των Γιασαφαίων από του πρώτου ιδρυτού αυτής του Ιωάσαφ, ου η ωραιότητα και μεγαλοπρεπεστάτη ως ανάκτορον καλύβη κείται εν τω μέσω της Σκήτης πλησίον του Κυριακού, προκαλούσα την έκπληξιν και τον θαυμασμόν των προσκυνητών και εν γένει των παραπλεόντων την εγγύς ακτήν. Πάντες οι επίσημοι αντιπρόσωποι των γραμμάτων και τεχνών, οίτινες κατά τους χρόνους τούτους μάλιστα μετά ιδιαιτέρας αγάπης επισκέπτονται τον Άθωνα, το μέγα αυτό και ανεκτίμητον ζωντανόν της Βυζαντινής Τέχνης μουσείον, ημέτεροι και ξένοι, πολλήν αγαλλίασιν αισθάνονται φιλοξενούμενοι εις τα αρχονταρίκια της καλύβης των Γιασαφαίων, τα όντως αρχοντικά και πλούσια, και θεωρούντες εκ του πλησίον τους νεαρούς της ενδόξου αυτής Σχολής μαθητάς, εργαζομένους υπό την οδηγίαν των διαδόχων του ιδρυτού αυτής Ιωάσαφ, όστις προ ετών απέθανεν, αφήσας ανεξάλειπτον το όνομά του ως μίαν περίλαμπρον σφραγίδα της εξηκουσμένης τεχνοτροπίας του.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΩΡΑΪΤΙΔΗ, ΜΕ ΤΟΥ ΒΟΡΙΑ ΤΑ ΚΥΜΑΤΑ ΣΤ΄, ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1927, σσ. 58-60.

Πηγή: tribonio.blogspot.gr